

UNGE GARANTIE

– EN SAMLET FREMSTILLING

Hjørring Kommunes Byråd vedtog i maj 2019 Ungegarantien - et unikt samskabelsesprojekt – der blev udviklet i tæt samarbejde med en bred kreds af virksomheder i kommunen.

Byrådets beslutningsgrundlag omfattede bl.a. separate beskrivelser af, hvordan der ville blive arbejdet i de fire spor;

- Grundskolesporet
- Virksomhedssporet
- Støttesporet
- Vejledningssporet

Øvrigt beslutningsgrundlag var fx den lokalpolitiske definition på '*Positiv Destination*', og det fulgte af sagen, at en række af materialerne skulle læses i sammenhæng.

Den følgende tekst er første samlede fremstilling af Hjørring Kommunes Ungegaranti og indgik i den afsluttende afrapportering til Byrådet d. 24. november 2021 i forbindelse med afslutning på byrådsperioden.

UNGEGARANTIEN

– EN SAMLET FREMSTILLING

Hjørring Kommunes Byråd vedtog enstemmigt i maj 2019 Ungegarantien, der er et enestående samskabelsesprojekt mellem kommunen og en bred kreds af virksomheder i kommunen. Det var de medvirkende virksomheder, der udstedte 'Ungegarantien', hvilket medfører at virksomhederne – herefter Garantipartnere – garanterer at de vil:

- hjælpe alle unge, der henvender sig, med at forfølge deres positive destination.
- tage imod udsatte unge i rimeligt omfang.
- være ambassadører for Ungegarantien.

Garantipartnerne er platform for en sammenhængende kommunal organisatorisk ramme for indsatser, indenfor hvilken børn og unges drømme om job og uddannelse kan udvikles, udfordres og afprøves.

Den positive destination

De unges drøm om det gode liv og en meningsfuld fremtid via uddannelse og job vil være motiverende for de unge – og retningsgivende for de fagprofessionelles indsatser.

Alle unge skal have en positiv destination.

Det betyder, at hver enkelt ung skal have en drøm om 'mit gode liv'. Det betyder også, at de unge i forhold til den del af det gode liv, der vedrører job og uddannelse ved hvilke næste skridt de skal tage for at bringe dem på rette vej.

Den positive destination bliver således et rejsemål med indbyggede milepæle for den enkelte unge. Det bliver samtidig en målestok, som alle skole-, vejlednings-, virksomheds- og støtteindsatser kan vurderes i forhold til. Bringer denne indsats den unge tættere på sin positive destination?

Alle job- og karrieremuligheder kan udgøre den positive destination og tilbyde det enkelte menneske et godt arbejdsliv.

Drømme kan på en og samme tid være vilde og realistiske – og drømme kan ændre sig over tid. Den lokale og nære virkelighed rummer steder, muligheder og mennesker, der kan understøtte den unge i at afsøge sine drømme i praksis.

Unge skal tilbydes inspirerende, udfordrende og understøttende læring og praksisfaglig erfaring, der fremmer refleksion og indblik i egne interesser, motivation og ønsker – og dermed den unges valgkompetencer. Gode valgkompetencer giver de bedste forudsætninger for at træffe afklarede og aktive valg - både i nutiden og i fremtiden, hvis drømmen ændrer sig undervejs.

Ungegarantiens strategiske mål

Drømmen om det gode liv og afklarede valg om uddannelse og job kan fremmes ved indsatser, der sigter mod et eller flere af Ungegarantiens strategiske mål;

Udsyn: *Den enkelte unge skal have udsyn og impulser udefra, der fremmer refleksion, inspiration og drømmen om 'mit gode liv'.*

Udefrakommende impulser vil inspirere til og udfordre drømme. Omverdenen rummer steder, muligheder og mennesker (bl.a. forældre), der kan understøtte den unge i at afsøge sine drømme i praksis. Udsynet vil dermed fremme den unges indsigt i forudsætninger, samt i hvilke potentialer og kompetencer, der kan realisere drømmen.

Indsigt: *Den enkelte unge skal opnå indsigt i egne kompetencer og mulige veje, der fører til realiseringen af drømmen om 'mit gode liv'.*

Den unge, der har en drøm om sit gode liv og indsigt i egne forudsætninger, potentialer og kompetencer, kan træffe aktive og afklarede valg om næste skridt frem mod sin positive destination.

Kompetencer: *Den enkelte unge skal ud fra egne forudsætninger opdage og udvikle sine potentialer og opnå de nødvendige kompetencer for at kunne realisere drømmen om 'mit gode liv'.*

Den unges kompetenceudvikling sker med afsæt i den enkelte unges faglige, sociale og personlige forudsætninger og potentialer. Den unges afklaring og kompetenceudvikling sker således i vekselvirkningen mellem udsyn og indsigt. Her udvikles også den personlige kompetence til at træffe afklarede og aktive valg - både i nutiden og i fremtiden, hvis drømmen om det gode liv ændrer sig.

Ungesekretariatet

Med vedtagelsen af Ungegarantien blev der etableret et Ungesekretariat, der har til huse på Amtmandstoftens sammen med bl.a. Godt Du Kom, SSP og Headspace – og Erhvervsplaymakeren, der blev ansat i Hjørring Kommune i 2016, er organisatorisk placeret i Ungesekretariatet.

En af sekretariatets hovedopgaver er udvikling og drift af www.ungegarantien.dk (Den digitale Markedsplads). Hjemmesiden samler informationer om aktiviteter i Ungegarantien fx erhvervspraktikker, læringsforløb og uddannelsesmesser, og er således tænkt som en primær kommunikationskanal til forældre, unge og fagprofessionelle. Ungesekretariatet bidrager i varierende omfang til udvikling og gennemførelse af de forskellige aktiviteter

En anden hovedopgave er at understøtte implementeringen af Ungegarantien i – og på tværs af – de enkelte spor, afdelinger og teams.

Sekretariatet servicerer endvidere den administrative og politiske topledelse med beslutningsoplæg, redegørelser m.v., og den samlede opgaveportefølje medfører således, at sekretariatet både er bredt og dybt involveret i Ungegarantien.

1 GRUNDSKOLESPØRET

I Hjørring Kommune har alle elever ret til gode, lærende og trivselsfremmende rammer i deres skoleliv. Alle elever har evner og styrker, som løbende skal opdages og udvikles i samspil med andre i de fællesskaber, som eleverne er en del af i skolen. Alle unge skal have mulighed for at udvikle sig til robuste og engagerede mennesker, som mestrer livet.

Det er et vigtigt mål for os, at eleverne får tillid til egne muligheder og viden til at tage stilling og handle. Eleverne skal i løbet af deres skolegang opnå kundskaber og færdigheder, der forbereder dem på videre uddannelse.

Sammen med forældrene og alle omkring folkeskolen arbejdes der for, at de unge får en chance for at finde deres positive destination i livet. Derfor har der igennem hele skoleforløbet været en fokuseret indsats omkring det obligatoriske emne 'Uddannelse og job' og en styrkelse af erhvervspraktikkerne for udskolings eleverne.

Vores skoler er opmærksomme på at anvende varierede og anvendelsesorienterede undervisningsformer, hvor de unge møder både boglige og praktiske udfordringer.

Derudover er der etableret en bred vifte af eksterne samarbejder, der øger elevernes kendskab til praksisfaglighed og hverdagen på forskellige uddannelser og arbejdspladser.

1.1 Indsatser i grundskolen

1.1.1 Erhvervspraktik

Erhvervspraktikkerne giver udskolingseleverne en fornemmelse af, hvordan en arbejdsplads fungerer samtidigt med, at det tydeliggøres for eleverne, at der er forskellige arbejdsfunktioner og uddannelsesbaggrunde i en virksomhed. Kombineret skolegang og erhvervspraktik skal understøtte et øget kendskab til erhvervsfaglighed i praksis og styrke elevernes motivation og afklaring om uddannelsesvalg i forhold til jobmuligheder og egen positive destination.

Der er i Hjørring Kommune indført en uges obligatorisk erhvervspraktik for elever i 9. klasse. Derudover har eleverne i 8. klasse ret til at komme i mindst en uges erhvervspraktik, hvis de ønsker det.

For nogle elever er længerevarende praktikker, der kombinerer praktik og skolegang over en længere periode med til at øge motivationen for såvel praktik som skolegang. Skolerne samarbejder med kommunens virksomheder om længerevarende praktikker tilpasset den enkelte unges interesser og kompetencer for at hjælpe de unge på vej mod en positiv destination.

Der er på alle skoler ansat en praktikkoordinator, der varetager skolens interne praktikkoordination og samarbejdet med Uddannelses- og Erhvervsvejledere og virksomheder.

1.1.2 Uddannelse og job

I Hjørring Kommune er det besluttet, at der hvert år skal undervises 25 timer i emnet 'Uddannelse og job' på alle klassetrin.

Karrierelæring indgår som et vigtigt aspekt i de 25 timers undervisning, og med karrierelæring er der fokus på de læringsprocesser de unge skal igennem for at kunne træffe et kvalificeret *valg* på baggrund af *informationer*. Læringen gælder både den unges selvindsigt, forskellige uddannelsesmuligheder, forskellige beskæftigelsesmuligheder, og de forskellige liv der kan leves. Karrierelæring sigter således mod at styrke de unges valgkompetencer – og vil have almen gyldighed i den unges liv, dvs. også gavne den unge når der skal træffes et aktivt valg om deres positive destination.

Der er ansat Karrierelæringsvejledere på skolerne, der sammen med skolernes lærerteams løfter karrierelæringsindsatserne i klasserne og videreudvikler eksterne samarbejder.

Der arbejdes systematisk og fokuseret med at styrke elevernes karrierelæring indenfor de kompetenceområder, der er stillet op i læseplanen for emnet 'Uddannelse og job'. Til emnet

knytter sig tre kompetenceområder, der i ordlyd og forståelse matcher Ungegarantiens tre strategiske mål.

Kompetenceområde 'Uddannelse og job'	Strategisk Mål i Ungegarantien
Personlige valg: Personlige valg omhandler at kunne beskrive sine mål og drømme samt træffe valg om uddannelse på baggrund af ønsker og muligheder.	INDSIGT: Den unge, der har en drøm om sit gode liv og indsigt i egne forudsætninger, potentialer og kompetencer, kan træffe aktive og afklarede valg om næste skridt frem mod sin positive destination.
Fra uddannelse til job: For at kunne træffe de rigtige valg om uddannelse, job og karriere, er det nødvendigt at have viden om job og uddannelser og sammenhængen mellem disse.	UDSYN: Udefrakommende impulser vil inspirere til og udfordre drømme. Omverdenen rummer steder, muligheder og mennesker, der kan understøtte den unge i at afsøge sine drømme i praksis.
Arbejdsliv: Dette område skal sætte fokus på typer af arbejde og arbejdsformer og begreberne arbejdsliv og fritidsliv.	KOMPETENCER: Den unges kompetenceudvikling sker med afsæt i den enkelte unges faglige, sociale og personlige forudsætninger og potentialer.

'Uddannelse og job' indgår naturligt i en række af grundskolens fag, og lærerne synliggør disse aspekter løbende, så eleverne oplever fagenes relevans i forhold til erhverv og uddannelse. Derved bliver eleverne opmærksomme på egne ønsker og evner.

Karrierelæringsvejlederne har til inspiration udviklet en række karrierelæringsforløb, der findes på Ungegarantiens hjemmeside: Ungegarantien.dk.

1.1.3 Innovation og Entreprenørskab

'Innovation og entreprenørskab' er et obligatorisk tværgående tema i 0.-9. klasse, der kan integreres i den almindelige undervisning eller udmøntes i særlige projektorganiserede læringsforløb. 'Innovation og entreprenørskab' er orienteret mod praksisorienterede og anvendelsesorienterede undervisnings- og læringsformer.

Der er tradition for at deltage i de årlige ide-/innovationskonkurrencer (Projekt Edison 6.-7. klasse og Next Level 7.-10. klasse), som er tværfaglige forløb, hvor eleverne får mulighed for at arbejde selvstændigt samt udfolde sig kreativt indenfor entreprenørskab og iværksætteri.

På alle grundskoler er der en Innovationskoordinator, som holder sig opdateret på området samt tilrettelægger inspirationsture, oplæg, læringsforløb mv.

1.1.4 Skills

EUC Nord arrangerer hvert år 'Skills City', som er obligatorisk for 7. årgang, at deltage i. 'Skills City' er en tilbagevendende aktivitet på EUC Nord, hvor grundforløbselever fra EUC Nord's fagretning "Energier og Byggeri" bruger deres nye håndværksfærdigheder til at bygge en miniby, der repræsenterer alle udbudte erhvervsuddannelser på EUC Nord. Foruden at besøge de mange værksteder i miniby, får 7. årgang også mulighed for at komme i dialog med grundforløbseleverne, få en rundvisning på skolen, deltage i små fagligt rettede konkurrencer mv.

1.1.5 Fælles kommunal UPV-model

I Hjørring kommune bruges UPV-modellen som et inddragende dialog- og læringsværktøj, der indgår i en samlet proces med det formål at bevidstgøre eleverne om egne forudsætninger (uddannelsesparathed) i forhold til ønskede/mulige uddannelsesveje og elevens positive destination.

1.2 Nøgleaktører

1.2.1 Interne nøgleaktører

Grundskolesporets aktiviteter vedrører alle elever fra 0. – 10. klasse. Derfor har alle ansatte i skolevæsenet en rolle i forhold til at lykkes med at give de unge muligheden for en positiv destination.

Skoledistriktslederne har en stor og vigtig ledelsesmæssig opgave i at holde alle skolens aktører fokuseret på deres del af den fælles opgave, og at det sker i et samspil med de øvrige spor og de mange samarbejdspartnere.

Skolens medarbejderteam løfter til dagligt opgaverne omkring deres elever sammen med forældrene og skolens ledelse og inddrager Støttesporet, når en ung ser ud til at have brug for en særlig indsats.

Der er oprettet tre specifikke funktioner på skolerne. Det drejer sig om: Praktikkoordinatorer, Karrierelæringsvejledere og Innovationskoordinatorer. De har alle til opgave at understøtte teamene, at binde indsatserne sammen på tværs af klasser og teams samt at facilitere samarbejdet med de øvrige aktører og samarbejdspartnere omkring Ungegarantien. Der er etableret et kommunalt netværk af Praktikkoordinatorer og Karrierelæringsvejledere for at understøtte funktionen og skabe kvalitet og udvikling på tværs af skolevæsenet.

I forhold til de unges uddannelsesvalg er Uddannelses- og Erhvervsvejlederne tætte samarbejdspartnere for grundskolen. De deltager sammen med repræsentanter fra

Ungdomsuddannelserne i en fast møderække med ledere af skolernes udskolingsafdelinger. Det skaber en god og tæt sammenhæng i arbejdet med de unges valg af uddannelse.

1.2.2 Eksterne nøgleaktører

Samarbejdet med virksomhederne om praktikker, karrierelæring og praksisfaglige forløb er et vigtigt omdrejningspunkt i Grundskolesporet. En række virksomheder har allerede etableret en god relation til den lokale skole, hvilket er et godt grundlag for videreudvikling af endnu tættere samarbejder. Grundskolen profiterer meget af Virksomhedssporets hvervning af Garantipartnere, som forpligter sig helt konkret i forhold til Ungegarantien – også udover deres lokalområde.

Ungdomsuddannelsesinstitutionerne er ligeledes vigtige samarbejdspartnere for grundskolen. Skolerne samarbejder blandt andet med Ungdomsuddannelserne om undervisning i praksisfaglige valgfag og læringsforløb i de praksisfaglige fag på alle klassetrin.

2 VIRKSOMHEDSSPORET

Virksomhederne er en nøgleaktør i Ungestrategien. Samarbejdet med virksomhederne om virksomhedsrettede forløb er essentielt for, at alle unge i Hjørring Kommune kan definere og nå deres positive destination.

Virksomhederne i Hjørring Kommune har fra start været inddraget i udviklingen af Ungegarantien. 24 virksomheder var allerede i strategiprocesen med til at definere virksomhedens forpligtigelser og muligheder for forløb og har således sat stort fingeraftryk på Ungegarantien – som f.eks.:

- obligatorisk erhvervspraktik i grundskolen
- inddragelse af virksomhederne i det obligatoriske emne 'Uddannelse og job' i grundskolen
- et digitalt udstillingsvindue i form af ungegarantien.dk
- opstart af netværk virksomhederne imellem

Virksomhedssporet er primært forankret i de virksomheder, der indgår som Garantipartnere i Ungegarantien, som hverves og faciliteres af Jobcenter Hjørrings Virksomhedsservice. Andre virksomheder er meget velkomne i samarbejdet om at få unge i job eller uddannelse, men de vil ikke blive faciliteret på samme måde som Garantipartnerne.

2.1.1 Forpligtende samarbejde - Garantien

Virksomhederne i Ungegarantien har selv understreget vigtigheden af at forpligte sig til Ungestrategien, og at der gerne må stilles krav til virksomhedernes engagement. Det forpligtende samarbejde tilrettelægges ud fra den enkelte virksomheds forudsætninger og med mulighed for fleksible forløb.

Som Garantipartner underskrives en partnerskabsaftale, der definerer Ungegarantien og de tre centrale forpligtigelser, der betyder at virksomheden vil:

- hjælpe alle unge, der henvender sig, med at forfølge deres positive destination. Det betyder, at hvis virksomheden ikke selv har mulighed for at tilbyde den unge job, praktik eller læreplads, vil virksomheden guide den unge videre til en anden aktør i Ungegarantien. Det kan være en virksomhed i eget netværk, en virksomhedskonsulent fra jobcentret, en praktikkoordinator fra skolen eller en helt fjerde part.
- tage imod udsatte unge i rimeligt omfang. Det kan være direkte i job, løntilskud, virksomhedspraktik eller andre redskaber i beskæftigelsesindsatsen. Det kan også være særligt tilrettelagte erhvervspraktikker for skoletrætte elever.
- være ambassadører for Ungegarantien, det vil sige hjælpe med at hverve nye virksomheder som partnere i Ungegarantien.

2.1.2 Garantipartnere

Udvælgelse og hvervning af Garantipartnere er et vigtigt fokus i Virksomhedssporet. Der tages således højde for kommunens geografi og brancheopdeling, samt hvilke virksomhedstyper og samarbejde, der er brug for i de forskellige indsatser i Ungegarantien.

Rekrutteringsmødet med virksomheden introducerer Ungegarantien for virksomheden og sikrer en god forventningsafstemning ift. forpligtigelser, muligheder for aktiviteter og tilvalg af indsatser. Virksomhederne ser et gode i at kunne profilere sig på at være Garantipartner. Virksomheden bliver synliggjort på ungegarantien.dk, får diplom og andet grafisk materiale.

For at sikre Garantipartnerenes fortsatte engagement i Ungegarantien og for at udbygge samarbejdet virksomhederne imellem, har Virksomhedsservice en rolle i at facilitere netværk omkring Garantipartnere. Netværksmøder giver virksomhederne mulighed for at mødes og blive opdateret på hinanden og Ungegarantien. Gode erfaringer og historier skal deles og inspirere til nye muligheder og indsatser.

Uddannelse af virksomhedsmentorer er næste skridt i udvikling af netværk. Hvor flere forskellige medarbejdere i de enkelte virksomheder vil blive klædt på til at kunne inddrage unge og unge med udfordringer i virksomhederne.

2.2 Indsatser i virksomhedssporet

Virksomhedernes vigtigste rolle i Ungegarantien er at have unge i forløb, både i grundskolen og i beskæftigelsesrettede indsatser for ældre unge. Virksomhedssporet samarbejder med Ungegarantiens øvrige spor om at igangsætte disse aktiviteter, så flest mulige unge får opbygget indsigt, udsyn og kompetencer.

Virksomhederne kan bidrage med forskellige forløb, og viften af indsatser udvikles løbende. Det gode forløb tilpasses både den enkelte unge og den konkrete virksomhed. Forventningsafstemning og opfølgning på forløb sikrer det bedste resultat.

Virksomhedskonsulenterne (Virksomhedsservice) og Praktikkoordinatorerne (grundskolen) er garant for, at virksomhederne altid har en fast kontaktperson, de kan kontakte ved behov.

2.2.1 Unge i grundskolen

Unge i grundskolen kommer i en ulønnet erhvervspraktik i en virksomhed for at få indsigt i, hvad det vil sige at være ansat i en virksomhed, snuse til forskellige fag og spotte hvilke kompetencer, der bliver brugt i virkeligheden. En uges erhvervspraktik er obligatorisk i 9. klasse. Derudover har eleverne i 8. klasse ret til at komme i mindst en uges erhvervspraktik, hvis de ønsker det.

Længerevarende erhvervspraktik kan med fordel tilbydes skoletrætte elever eller udsatte unge. For mange udfordrede unge kan et forløb i en virksomhed, evt. kombineret med andre indsatser, være et positivt vendepunkt i deres liv. Længerevarende praktikker kan arrangeres som individuelle forløb f.eks. med en enkelt mødedag om ugen, hvor den unge kan få anden inspiration.

'Uddannelse og job' er et obligatorisk emne i grundskolen, hvor eleverne skal opnå viden om karrieremuligheder og uddannelsesveje. Herunder skal eleverne undervises i, hvilke jobtyper og fag, der er i virksomhederne, og hvilke kompetencer de skal tilegne sig for at kunne arbejde inden for forskellige fag. Virksomhederne kan inddrages i undervisningen eller eleverne kan søge inspiration ved at tage ud på virksomhederne.

2.2.2 Unge efter grundskolen indtil det fyldte 30. år

For ledige unge er virksomhedspraktik en mulighed for at opnå eller udvikle nye kompetencer, afprøve nye fagområder, afklare udvælgelse af uddannelse og lignende. For mange er det springbrættet, der kan sikre ansættelse i virksomheden.

Fritidsjob er for unge i alderen 15-17 år. Antallet af arbejdstimer pr. uge vil variere, hvilket også gælder de opgaver, som skal løses i forskellige fritidsjob. Fritidsjob kan medvirke til at skabe en lønmodtageridentitet hos de unge, som øger motivationen for at tage en erhvervsuddannelse.

Uafklarede unge skal hjælpes til jobberfaringer, der kan tjene som trædesten til den positive destination. Erfaringerne kan fx opnås via introjob, hvor den unge introduceres til arbejdsmarkedet, nye eller forskellige jobfunktioner i virksomheder.

Unge (mulige) iværksættere vil kunne få tilkøbt en virksomhedsejer som mentor ved opstart af egen virksomhed. Mentoren vil kunne hjælpe med vejledning og sparring omkring at starte egen virksomhed. Vejledningen vil være individuel og tilpasset den enkelte matching.

2.3 Nøgleaktører

2.3.1 interne nøgleaktører

Virksomhedskonsulenterne er virksomhedernes indgang til Ungegarantien. De arbejder dagligt med at igangsætte virksomhedsrettet forløb for unge ledige og hjælper virksomhederne med at rekruttere unge. De samarbejder ligeledes med vejledningssporet om sparring med de unge (ledige) både individuelt og i vejledningscafeen.

Introjobkonsulenterne arbejder udelukket med at sikre at flest unge kommer direkte i arbejde, hvor de vil kunne finde deres positive destination.

Praktikkoordinatorerne er virksomhedernes indgang i grundskolen. De har lokalt kendskab til virksomheder, der ønsker at indgå i samarbejde om obligatoriske og længerevarende erhvervspraktikker.

Fra årsskiftet samles medarbejderne i det nuværende Hjørring Erhvervsservice og jobcenterets Virksomhedsservice i en organisation: Erhvervsservice, Hjørring Kommune.

Ungegarantien vil via 'Erhvervsservice' få en endnu stærkere eksponering til de lokale virksomheder, da netop sikring af virksomhedernes fremtidige rekrutteringsmuligheder bliver et af de højest prioriterede indsatsområder i en samtænkt erhvervsindsats.

Nye samskabelsesprocesser i netværk med virksomhederne vil tilføre Ungegarantien en ny dynamik til gavn for virksomheder, de unge og Hjørring Kommune.

3 STØTTESPORET

Hjørring Kommune har en række af indsatser i gang i forhold til at understøtte unges mulighed for at få en så normal skolegang, som muligt – eller alternativt et arbejde, der kan sikre at den unge forbliver en aktiv del af samfundet. Dette er styrket yderligere gennem ungegarantien, hvor der sættes særlig fokus på områder, som, vi ved, kan være en (med-) årsag til at skubbe den unge ud af enten skole eller arbejdsmarkedet. Der er iværksat et tæt samarbejde mellem Børne-, Fritid- og Undervisningsforvaltningen og Arbejdsmarkedsforvaltningen med afsæt i strategierne "Fælles Børn – Fælles indsats" og 'rette indsats til rette borger til rette tid'.

Målgrupperne omfatter blandt andet unge med fysisk og/eller psykisk handicap, psykisk sårbarhed, problematisk adfærd, fravær og frafald, misbrug samt nedsat kognitiv funktionsevne.

Den unge med særlige behov kan alene opnå sin positive destination, når alle aktører omkring den unge arbejder helhedsorienteret hen mod dette mål. Disse aktører omfatter udover de professionelle aktører naturligvis også familiære og sociale netværk. Der kan peges på en række områder hvor indsatsen kan styrkes.

3.1 Indsatser i støttesporet

3.1.1 Skolefraværsindsatser for børn og unge i grundskolen

Der gennemføres en helhedsorienteret indsats for børn og unge med *bekymrende, problematisk* eller *omfattende* fravær. Indsatsen er både rettet mod barnet / den unge samt familie og skole. Indsatsen varetages af et tværfagligt fraværsteam, hvilket betyder, at teamet både arbejder ind i familien og ind i grundskolen med konkrete mål om at styrke barnets / den unges trivsel og deltagelse i skolen.

Børn og unge i målgruppen identificeres efter en model for vurdering af fraværets omfang, der er udviklet i et tidligere satspulefinansieret projekt.

Skolefraværsteamet bidrager til en helhedsorienteret indsats, hvilket betyder at der arbejdes på tværs af skole, PPR, myndhedsområdet og øvrige forvaltninger og foranstaltninger omkring den unge og familien.

Nøgleaktører omkring denne opgave er forældre, skole, PPR samt øvrige relevante samarbejdspartnere.

3.1.2 Misbrugsforebyggelse

Der gennemføres et systematisk og struktureret forebyggende arbejde mod misbrug på ungeområdet. Dette sker gennem afdækning af området, som munder ud i en tværkommunal rusmiddelstrategi for unge, ligesom der etableres et mere formaliseret samarbejde omkring unge med bekymrende brug af rusmidler. Det sidste sker gennem en strategisk plan for forebyggelse og tidlig opsporing af misbrug blandt unge.

I Ungestrategien er der afsat midler til en Rusmiddelkoordinator, som bidrager til at samle opgaven og viden omkring unge, som har et forbrug af rusmidler. Rusmiddelkoordinatoren arbejder forebyggende, men indgår også direkte i indsatsen omkring unge i aktivt misbrug. Rusmiddelkoordinatoren skal også sikre et mere formaliseret og koordineret samarbejde mellem misbrugscentret i SÆH og øvrige forvaltninger.

Indsatsen komplementerer indsatserne i SSP, der varetager den forebyggende indsats på skoleområdet og laver løbende undersøgelser om misbrug og rusmidler, ligesom de underviser i skoler og på forældremøder om emnet.

Indsatsen skal også komplementere kommunens behandlingstilbud, som varetager unge, der har et bekymrende brug af rusmidler. Indsatsen skal sikre, der udvikles specialviden og specialindsatser omkring selve misbrugsdelen.

Nøgleaktører er relevante afdelinger og medarbejdere i Arbejdsmarkedsforvaltningen, Børne- Fritids- og Undervisningsforvaltningen og Sundheds-, Ældre- og Handicapforvaltningen.

3.1.3 PPR / PPR +

Erfaringen viser, at overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse kan være særligt udfordrende for unge, der har modtaget specialundervisning på grundskoleniveauet. Da vi med ungegarantien ønsker at skabe mulighed for at langt flere unge med særlige behov kan komme videre på en ungdomsuddannelse, sættes der særlig fokus på udskolingsrapporter, som det brobyggende støtteværktøj mellem skole og ungdomsuddannelserne.

Samarbejdet med ungdomsuddannelsesinstitutionerne er afgørende for, at den unge understøttes både i overgange og fastholdelse. Der er derfor fokus på at stille eksisterende viden til rådighed for de modtagende uddannelsesinstitutioner, fx via den udskolingsrapport, der åbner op for, at uddannelsesinstitutionerne kan ansøge om '*særlig pædagogisk støtte til uddannelse*' til unge, der har vidtgående støttebehov for at kunne gennemføre uddannelsen.

Der ansættes en psykolog i PPR, som varetager udviklingsdelen omkring udskolingsrapporter, herunder samarbejdet til skoler og uddannelsessteder for at sikre udskolingsrapporterne bliver anvendelige i og for ungdomsuddannelserne. Indsatsen skal bidrage til at styrke den unges mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse, ved at sikre den rette støtte.

Nøgleaktører er skoler, forældre, PPR, Ungeguides, Ungevejledere og Børne- og Familieområdet.

3.1.4 Ungeguides

Ungeguides kan benyttes af unge (fra 8. klasse til det 30. år), der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere instanser. Der tilknyttes én gennemgående kontaktperson, som bl.a. følger den unge i overgangene og støtter den unge frem mod og fastholdelse i en ungdomsuddannelse eller beskæftigelse.

Ungeguiden har til formål at koordinere en helhedsorienteret indsats, samt arbejde tværprofessionelt med afsæt i den unges behov for støtte i sin udvikling.

Hvis den unge allerede har tilknyttet kontaktperson eller mentor, kan disse overgå til ungeguidefunktionen. En ungeguide skal kunne forene en personlig og professionel relation til den unge og samtidig besidde koblingskompetence, som bygger på et kendskab til kompetenceområderne internt i kommunen.

3.2 Nøgleaktører i støttesporet

3.2.1 Interne nøgleaktører

Medarbejderne i støttesporet er pr. definition alle nøgleaktører.

Langt fra alle unge har behov for en indsats i støttesporet, men for de unge, der har behov for en indsats, kan det have afgørende betydning for deres livskvalitet i resten af livet, at indsatsen er den rigtige, at den kommer rettidigt, og at kvaliteten er i top.

3.2.2 Eksterne nøgleaktører

De frivillige organisationer kan spille sammen med indsatserne i støttesporet. Det kan foregå i organisationer, hvor den udfordrede unge inkluderes naturligt i fællesskaber med øvrige unge, og i organisationer, hvor de udfordrede unge er selve målgruppen. Et godt eksempel herpå er Headspace, som er et lavtærskel-tilbud for børn og unge i alderen 12-25 år, der gratis og anonymt kan få rådgivning.

Samarbejdet med Headspace etableres som en del af ungestrategien, med det formål at gøre det nemmere for unge at søge hjælp og støtte i en organisation, som har både professionelle og frivillige medarbejdere, og hvor fokus er på - unge hjælper unge.

4 VEJLEDNINGSSPORET

Uddannelses- og erhvervsvejledningen spiller, indenfor rammen af karrierelæring, en rolle i Ungegarantien i forhold til unge i udskolingsklasserne (fra 7. klasse) og op til og med det 29. år.

Karrierelæringsrammen betyder, at vejlederne i sin praksis skal sigte mod, at den unge får selvindsigt i drømme, interesser og faglige styrker, og derved give den unge valgkompetence i forhold til uddannelses- og jobmuligheder i 'mit gode liv'. Der skal være fokus på de unges bevidsthed om sig selv, om egen positiv destination og om uddannelses- og jobmuligheder. Det betyder også, at alle unge skal udfordres på egne forestillinger om uddannelses- og jobvalg.

For nogle unge går vejen til uddannelse via konkret erfaring på en arbejdsplads. Den erfaring man kan høste ved at have en arbejdsdag på en virksomhed gennem kortere eller længere tid giver også anledning til refleksion for unge, der har forladt grundskolen, dvs. for 15 – 29-årige. Vejledere

og beskæftigelsesmedarbejdere har kendskab til disse unge og skal sikre, at der etableres virksomhedspraktikker eller introjobs for disse unge.

4.1 Indsatser i vejledningssporet

4.1.1 Styrket vejledning til unge i den undervisningspligtige alder

På grundskoleniveau – uanset om vejledningen foregår i en kommunal, fri eller privat grundskole – skal vejledningen indføre de unge i ungdomsuddannelserne, uddannelsessystemet og ansøgningsprocessen. Det er intentionen med vejledningen, at den skal bidrage til, at elever og forældre bliver udfordret i deres forestilling om valg af uddannelse og job. Vejledningen for unge i 7.-10. klasse styrkes med henblik på at sikre de unges valgparathed og modvirke omvalg og frafald på ungdomsuddannelserne.

Konkret gælder for vejledernes praksis på grundskoleniveau:

- At vejlederne sikrer at alle tilbydes individuel vejledning
- At der er en særlig opmærksomhed på de unge på 8. – 10. klassetrin, der ikke er vurderet uddannelsesparate - i tæt samarbejde med skolerne
- At der er et øget fokus på inddragelse af forældrene og deres rolle i vejledningen af de unge.
- At der er et øget fokus på at introducere de unge til ungdomsuddannelserne og etablere brobygningsforløb for de unge - samtidig med et øget fokus på beskæftigelsesmuligheder til gavn for den enkelte og samfundet
- At vejlederne har et tæt samarbejde med grundskolerne, herunder karrierelæringsvejlederne og praktikkoordinatorerne, mhp. en koordineret og sammenhængende vejledningsplan.

4.1.2 Styrket vejledning til unge over den undervisningspligtige alder

Hjørring Kommune har en særlig vejledningsforpligtigelse overfor unge mellem 15 og 17 år, som ikke er i gang med job eller uddannelse.

Det er forældrenes ansvar, at deres barn er i arbejde eller i gang med en uddannelse, men vejlederne har en vigtig rolle i at understøtte forældrene i dette ansvar. Det gøres blandt andet ved, at vejlederne kontakter forældrene og de unge med henblik på vejledning. Hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med familien, laves der opsøgende vejledning, hvor den unge og familien får besøg på deres adresse. I Hjørring Kommune er andelen af unge mellem 15 og 17 år, som står udenfor både arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet meget lille, men det er en målgruppe med individuelle og komplekse udfordringer, hvor der ofte er et tæt og tværprofessionelt samarbejde med blandt andet Børne- og Familieområdet, Psykiatrien og andre.

For at sikre de bedste forudsætninger for at lave holdbare og langsigtede planer for unge, der har forladt grundskolen, samarbejdes der tværprofessionelt både internt i Unge- og Uddannelsesafdelingen, på tværs af forvaltninger samt eksternt med uddannelsesinstitutioner.

Tværprofessionelt personale i form af uddannelses- og erhvervsvejledere, ungeguides og beskæftigelsesmedarbejdere står klar i Ungeindgangen på Jobcentret til at hjælpe unge under 30 år, som har behov for individuel vejledning om uddannelses- eller jobmuligheder.

Ungeindgangen understøtter en smidig og fleksibel indsats, med mulighed for lavpraktisk støtte, som CV-skrivning, jobansøgninger, ansøgning om SU, osv. Indsatsen for den unge bliver opstartet samme dag, hvor den unge henvender sig for hjælp. Den tidlige og tværfaglige indsats i Ungeindgangen gør, at de unge får en hurtigere og mere fleksibel hjælp, så flere unge når deres positive destination.

For de unge, hvor uddannelse ikke er relevant på nuværende tidspunkt, vil der være stort fokus på ledige jobs og jobsøgning. Der vil ligeledes være mulighed for kombineret indsats fra introjobkonsulent eller virksomhedsservice, så flere unge kommer hurtigere i job eller jobrettede forløb.

Formålet med Ungeindgangen er at sikre, at flere unge træffer oplyste og bedre valg for deres fremtid, og herunder at de unge bliver bevidste om støttemuligheder og strategier og dermed opnår højere grad af fastholdelse fremadrettet i uddannelse og job.

I Ungeindgangen kan de unge tilbydes at deltage i Vejledningscafeen, som er et kompetenceafklarende forløb, hvor alle unge kan få vejledning og guidning til fremtidigt uddannelsesvalg og jobsøgning. Forløbet kan vare op til 4 uger afhængig af den unges situation. Forløbet er en kombination af oplæg og drøftelser, "værkstedsarbejde" og individuelle samtaler, hvilket tilpasses individuelt efter borgerens behov, interesser og kompetencer. De unge vil i forløbet få vejledning til at udarbejde CV og ansøgningsmateriale, samt lavpraktisk hjælp til de behov, der må opstå. Vejledningscafeen udøver hyppig og tæt kontakt til den unge i perioden, for at understøtte den unges valgkompetencer ift. dennes positive destination.

4.1.3 Uddannelsesmesse

Hjørring Kommune afholder i tæt samarbejde med lokalområdets erhvervsliv og ungdomsuddannelsesinstitutioner en årlig uddannelsesmesse for elever i 8. – 10 klasse og deres forældre. Messen skal med afsæt i Ungegarantiens strategiske mål bidrage til de unges indsigt, udsyn og kompetencer, som de blandt andet skal bruge, når de skal træffe deres uddannelsesvalg.

Deltagelse for elever i 8. klasse er obligatorisk.

Formålet med messen er at få de unge til at reflektere over og kvalificere deres valg af ungdomsuddannelse. Til at understøtte processen er der udviklet et karrierelæringsforløb, der

blandt andet skal hjælpe eleverne med at blive klogere på deres individuelle styrker, og hvordan de lærer bedst samt give eleverne mulighed for at arbejde med deres refleksioner efter besøget på messen.

4.1.4 Ung til ung vejledning – rollemodeller

Brugen af rollemodeller tænkes didaktisk ind i vejledningen. Det kan eksempelvis være i forbindelse med job- og uddannelsesmesse, hvor eleverne fra grundskolen møder unge, som er i gang med ungdomsuddannelse. Det kan også være i forbindelse med oplæg, som bliver afholdt af unge rollemodeller i andre sammenhænge. Erfaringen viser, at ung-til-ung-mødet skaber et unikt vejledningsrum, som kun opstår når det er unge, som taler med andre unge om job og uddannelse. Der er derfor et fokus på, hvordan og hvor rollemodeller kan inddrages i vejledningen.

4.2 Nøgleaktører i vejledningssporet

4.2.1 Interne nøgleaktører

Uddannelses- og erhvervsvejlederne er nøgleaktører for unge i den undervisningspligtige alder uanset om den unge opfylder pligten på en kommunal grundskole, en privat- / friskole der har en aftale med kommunen om vejledning, eller om den unge i en periode skal opsøges i hjemmet.

Vejledning af unge i den undervisningspligtige alder er koordineret med relevante ledere og medarbejdere i grundskolesporet.

Vejlederne er tillige nøgleaktører for de ældre unge, der kommer på Jobcentret fx i Vejledningscaféen, hvor også introjobkonsulenten og beskæftigelsesmedarbejderen inddrages i den unges afklaring af den positive destination.

Vejlederne samarbejder med en række forskellige fagligheder i Børne-, Fritids- og Undervisningsforvaltningen, herunder PPR og familieafdelingen.

4.2.2 Eksterne nøgleaktører

Erfaringen viser, at overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse kan være udfordrende for såvel unge, der er vurderet uddannelsesparate som unge, der ikke er vurderet uddannelsesparate.

Samarbejdet med ungdomsuddannelsesinstitutionerne er derfor afgørende for, at den unge understøttes både i overgange og fastholdelse. Der skal fortsat arbejdes på at styrke kommunikationen og koordinationen på tværs af undervisningsområdet, jobcentret og vejledningen. Det er vigtigt, at særligt den udfordrede unge oplever, at der er sammenhæng i indsatsen og understøttelsen, således de ikke føler sig tabt imellem to stole.